



ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา  
เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา  
พ.ศ. ๒๕๕๕

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการกิจการตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา สภาสถาบัน  
อุดมศึกษาอาจมีมติให้จัดตั้งส่วนงานภายในที่ดำเนินงานจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาได้ โดยทำเป็น  
ประกาศของสถาบันอุดมศึกษา

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การ  
จัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ  
การบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุม  
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จึงมีมติให้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งส่วนงานภายในของ  
สถาบันอุดมศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้ง  
ส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ ”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้งส่วนงาน  
ภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๓ ในการพิจารณาจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา ให้สภาสถาบันอุดมศึกษา  
พิจารณาการจัดตั้งและดำเนินงานจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา โดยให้พิจารณาความพร้อมความเหมาะสม  
ของส่วนงานภายในที่จะจัดตั้ง ให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผลความจำเป็น จะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการ  
พัฒนาของประเทศ/ศักยภาพความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษา

(๒) พันธกิจ จะต้องเป็นไปตามพันธกิจที่กำหนดในพระราชบัญญัติของสถาบัน  
อุดมศึกษาแต่ละแห่ง

(๓) วัตถุประสงค์ จะต้องสอดคล้องกับเหตุผลความจำเป็น

(๔) การจัดองค์กร จะต้องมีการจัดรูปแบบองค์กรเพื่อให้มีความมั่นใจในเรื่องธรรมา  
ภิบาล และประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

(๕) ระบบการบริหารงานบุคคล จะต้องไม่มีผลกระทบในภาพรวมของสถาบัน  
อุดมศึกษาในการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งเพิ่ม

(๖) เป้าหมายผลผลิต จะต้องมียุทธศาสตร์การควบคุมการผลิตกำลังคนให้เป็นไปตาม  
นโยบายของรัฐ มีกลไกของสภาสถาบันอุดมศึกษาให้มีความเป็นอิสระที่อยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบ

(Accountability) ในการอนุมัติหลักสูตรหรือจัดตั้งส่วนงานภายในที่ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศหรือท้องถิ่น และรับผิดชอบต่อบัณฑิตที่เป็นผลผลิตของสถาบัน โดยสาขาวิชาใดที่มีอุปทานแรงงานเพียงพออยู่แล้วก็ไม่ควรจัดการเรียนการสอนหรือตั้งหน่วยงานเพิ่มอีก

(๗) การควบคุมมาตรฐานและคุณภาพในการดำเนินงาน

- การจัดตั้งส่วนงานภายในที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- การตั้งชื่อส่วนงานภายในควรสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนเพื่อจะได้สื่อสารให้ผู้ที่จะเข้าเรียนได้มีความเข้าใจและเลือกเรียนได้ถูกต้อง และการตั้งชื่ออาจมีผลต่อการจัดกลุ่มสาขาวิชาเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาด้วย
- การจัดตั้งส่วนงานภายในระดับบัณฑิตศึกษา จะต้องเน้นเรื่องคุณภาพมาตรฐาน อาทิ การสร้างนวัตกรรม การส่งเสริมให้คณาจารย์เผยแพร่งานวิจัยในระดับชาติและนานาชาติ
- การจัดตั้งส่วนงานภายในต้องเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ
- ควรมีกลไกหรือวิธีการที่จะควบคุมขนาดสถาบันอุดมศึกษาในเชิงปริมาณของจำนวนนักศึกษาที่เหมาะสม ไม่ให้มีการขยายตัวอย่างไร้ขีดจำกัดเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด

(๘) แหล่งที่มาของรายได้ จะต้องระบุแหล่งที่มาของรายได้ให้ชัดเจน ซึ่งจะต้องไม่ใช้งบประมาณแผ่นดิน

(๙) ระบบการบริหารจัดการงบประมาณและทรัพย์สิน ต้องมีความชัดเจนว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถนำงบประมาณแผ่นดินมาใช้กับส่วนงานภายในได้ เว้นแต่เป็นการใช้บุคลากรเดิมที่มีอยู่แล้วในการปฏิบัติงานในส่วนงานภายในที่จัดตั้ง โดยไม่มีผลกระทบต่องบประมาณแผ่นดินในภาพรวม

(๑๐) การกำกับตรวจสอบ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลการปฏิบัติและมีการตรวจสอบการดำเนินการตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมมีการติดตามประเมินคุณภาพของส่วนงานภายในที่จัดตั้ง

(๑๑) แผนการดำเนินงาน ต้องมีเป้าหมายผลผลิตที่ชัดเจน

ข้อ ๔ คณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จะมีระบบการกำกับดูแลการจัดตั้งส่วนงานภายใน ในการควบคุมคุณภาพ การใช้งบประมาณในเรื่องของงบดำเนินการและงบลงทุน และมีกลไกในการดูแลการจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวมที่เป็นภาพใหญ่ของประเทศที่เป็นระบบเพื่อกำกับให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศ ทั้งนี้ อาจเชื่อมโยงกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานและคุณภาพของส่วนงานภายในที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้ว ก่อนประกาศนี้ใช้บังคับ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาการจัดตั้งส่วนงานภายในที่จัดตั้งไปแล้วดังกล่าวให้ครอบคลุมประเด็นตามข้อ ๓ ทุกประเด็น ให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๖ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำประกาศการจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาภายใต้กรอบประเด็นในข้อ ๓

ข้อ ๗ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดเตรียมข้อมูลของส่วนงานภายในที่จัดตั้งตามประเด็นที่กำหนด  
ในข้อ ๓ เพื่อให้สามารถให้ข้อมูลได้เมื่อได้รับการร้องขอ

ข้อ ๘ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้จัดตั้งส่วนงานภายในแล้ว ให้รายงานข้อมูลตามข้อ ๓  
ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบภายในหกสิบวัน นับตั้งแต่วันที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้จัดตั้ง  
ส่วนงานภายในนั้น

กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาได้จัดตั้งส่วนงานภายในไปแล้วก่อนประกาศนี้ใช้บังคับ เมื่อ  
สถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการตามข้อ ๕ แล้ว ให้รายงานข้อมูลต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบภายใน  
หกสิบวัน นับตั้งแต่วันที่จัดทำข้อมูลตามข้อ ๕ เสร็จสิ้น

ข้อ ๙ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาขุบเลิกส่วนงานภายในได้ หากส่วนงานภายในนั้นไม่สามารถ  
ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ ๓ ได้ และรายงานให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบภายในหกสิบวัน  
นับตั้งแต่วันที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้ขุบเลิกหน่วยงานภายในนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕



(ศาสตราจารย์วิชัย รั้วตระกูล)

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการอุดมศึกษา